

Připomínky uplatněné k návrhu opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/2/XX.YYYY-Z, trhu č. 2 – velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v jednotlivých mobilních sítích

Čl., odst., písm., bod, řádek	Původní text návrhu	Připomínkující subjekt (č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
ř. 59 - 62		O2 Czech Republic a.s. (1)	<p>Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) navrhuje neuložit povinnost dle § 51, odst. 5, písm. c) zákona č.127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon“) společnosti Air Telecom a.s.</p> <p>100% dominance na příslušném trhu je předpokladem pro označení čtyř podniků za subjekty s významnou tržní silou (SMP). Společnost O2 Czech Republic a.s. (dále jen „O2“) je toho názoru, že tato skutečnost by měla vést i k uložení totožných povinností.</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Úřad se důvody, které jej vedly k nenavržení uložení povinnosti dle § 51 odst. 5, písm. c) zákona společnosti Air Telecom a.s., dostatečně zabýval v kapitole 4.3 Návrh nápravných opatření a také v kapitole 4.3.1 Odůvodnění návrhu nápravných opatření v části věnované povinnosti vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů. Úřad tak v souvislosti s návrhem nápravných opatření pro jednotlivé podniky se samostatnou významnou tržní silou trvá na svém původním návrhu.</p> <p>Nadto Úřad uvádí, že ze 100% tržního podílu každého SMP operátora neplyne závěr o potřebě uložit každému operátorovi stejná nápravná opatření, protože tržní podíl je jen jedním z kritérií (byť zpravidla nejdůležitějším) při hodnocení úrovně konkurenčního prostředí a hledání podniku s významnou tržní silou. Úřad při nenavržení povinnosti vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů společnosti Air Telecom a.s. zohlednil i její tržní podíl na celkovém počtu terminovaných minut, velikost podniku a přiměřenost navržené povinnosti ve světle jejího využití při ukládání povinností souvisejících s regulací cen (tj. při výpočtu nákladově orientované ceny za terminaci).</p>
ř. 668	Společnost O2 s výjimkou mobilních ústředen přestala vlastnit mobilní síť.	O2 Czech Republic a.s. (2)	O2 navrhuje první větu odstavce upravit takto: „Společnost O2 přestala vlastnit přístupovou část mobilní sítě.“	<p>Částečně akceptováno</p> <p>Úřad první větu odstavce na řádce č. 668 upraví následovně: „Společnost O2 s výjimkou mobilních ústředen přestala vlastnit fyzickou infrastrukturu mobilní veřejné komunikační sítě.“</p> <p>Úřad neakceptuje pozměňovací návrh společnosti O2 v plné míře, neboť při úpravách těchto textací vychází z informací o rozdělení majetku společnosti O2, které mu poskytla sama společnost O2 v dopise pod značkou 019/2015 LU-REG ze dne 1. dubna 2015. Úřad do současnosti neobdržel od společnosti O2 žádné doplňující informace, které by skutečnosti uvedené ve výše uvedeném dopise ze dne 1. dubna 2015 odůvodněně zpochybňovaly.</p>

Čl., odst., písm., bod, řádek	Původní text návrhu	Připomínkový subjekt (č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
ř. 671		O2 Czech Republic a.s. (3)	O2 navrhuje vložit novou větu: „Společnost O2 nicméně dále disponuje pátevní částí sítě a frekvenčními přiděly a je proto i nadále provozovatelem mobilní sítě.“	<p>Částečně akceptováno</p> <p>Úřad vloží na uvedený řádek ř. 671 novou větu, která bude znít: „Společnost O2 nicméně dále disponuje frekvenčními přiděly a je proto nadále provozovatelem mobilní sítě“.</p> <p>Úřad neakceptuje pozměňovací návrh společnosti O2 v plné míře, neboť při úpravách těchto textací vychází z informací o rozdělení majetku společnosti O2, které mu poskytla sama společnost O2 v dopise pod značkou 019/2015 LU REG ze dne 1. dubna 2015. Úřad do současnosti neobdržel od společnosti O2 žádné doplňující informace, které by skutečnosti uvedené ve výše uvedeném dopise ze dne 1. dubna 2015 odůvodněně zpochybňovaly.</p>
ř. 784 – 792		O2 Czech Republic a.s. (4)	Dle společnosti O2 by Úřad do analýzy relevantního trhu měl zařadit i služby a provoz, který se uskutečňuje v místech s omezenou či zrušenou mobilitou. Z pohledu O2 se jedná stále o službu poskytovanou v mobilní síti. Domníváme se, že by pro analýzu měl být nejvýznamnější skutečný způsob nakládání s provozem u těchto služeb. Možnost mobility je podle O2 nevýznamná.	<p>Neakceptováno</p> <p>Úřad nerozporuje stanovisko společnosti O2, že se u služeb s omezenou či zrušenou mobilitou jedná o službu poskytovanou v mobilní síti. Z pohledu Úřadu je však klíčové, že se v takovémto případě již nejedná o mobilní veřejně dostupnou telefonní službu. Za mobilní veřejně dostupnou telefonní službu se považuje, jak je uvedeno v kapitole 2.1 Věcné vymezení (3. odstavec), taková služba, která je poskytována za pohybu, bez přerušení komunikace (umožňující tzv. handover mezi jednotlivými základnovými stanicemi dané veřejné mobilní telefonní sítě).</p> <p>Úřad nadto uvádí, že výše uvedené služby s omezenou nebo zrušenou mobilitou již zařadil do věcného vymezení relevantního trhu č. 1 – velkoobchodní služby ukončení volání v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě, a nepovažuje tak zařazení těchto služeb do věcného vymezení tohoto relevantního trhu za možné. Úřad v této analýze uvádí následující: <i>Služba ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě může být tedy realizována... i prostřednictvím mobilních sítí, pokud je koncovému uživateli poskytovatelem služeb zrušena nebo omezena mobilita služeb např. technickým nebo technologickým řešením koncového bodu nebo přístupové sítě (např. služby připojení pobočkové ústředny v pevném místě</i></p>

Čl., odst., písm., bod, řádek	Původní text návrhu	Připomínkový subjekt (č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
				apod.) – tj. pokud se nejedná o mobilní veřejně dostupnou telefonní službu.
ř. 846 – 868		O2 Czech Republic a.s. (5)	Společnost O2 vnímá služby OTT jako plnohodnotný substitut telefonní služby. S rozvojem technologií, mobilního pokrytí a aplikací v mobilních terminálech se kvalita hlasových OTT služeb přibližuje klasickému mobilnímu volání. Nadto je dle našeho názoru zřejmé ze zákona, že k zařazení služby do kategorie telefonní služby je nutné splnit pouze podmínku z §2 písm. p) a to, že: „...umožňuje přímo nebo nepřímo uskutečňování národních nebo mezinárodních volání.“. Argumentace použitá Úřadem je dle našeho názoru neakceptovatelná, neboť není souladná s právem ani s faktickým chováním zákazníků.	<p>Neakceptováno</p> <p>Úřad do věcného vymezení nezařadil ty služby OTT, které nenaplní vlastní veřejně dostupné telefonní služby. Dle § 33 odst. 1 zákona je podnikatel poskytující veřejně dostupnou telefonní službu povinen umožnit všem koncovým uživatelům bezplatné volání na čísla tísňového volání a poskytovat aktuální informace o účastnících pro lokalizaci, popřípadě identifikaci volajícího při volání na čísla tísňového volání. Tyto služby OTT poskytované prostřednictvím veřejné sítě Internet v současné době tato volání neumožňují. Úřad proto tyto služby nemůže v současnosti považovat za (plnohodnotný) substitut k veřejně dostupným telefonním službám. Zároveň však platí, že OTT služby, splňující znaky VDTS, do věcného vymezení relevantního trhu zařazeny jsou. Toto stanovisko Úřadu je v souladu s Vysvětlujícím memorandem¹ a návrhem dokumentu BEREC Report on OTT services².</p> <p>Z údajů, které má Úřad k dispozici, je navíc zřejmé, že celkový počet (objem) terminovaných minut ve veřejných mobilních sítích kontinuálně roste, jak je zřejmé z Grafu č. 3 konzultovaného návrhu analýzy. Tato skutečnost tak nenaznačuje silný konkurenční a substituční vliv ze strany OTT služeb. Takovýto silný konkurenční tlak, jehož existenci připomínkový subjekt naznačuje, by se dle názoru Úřadu projevil na trhu velkoobchodní služby ukončení hlasového volání v mobilních sítích ve formě stagnace či poklesu celkového počtu terminovaných minut. Úřad do budoucna nevyklučuje vliv OTT služeb na konkurenční prostředí na trhu velkoobchodních služeb ukončení hlasového volání v mobilních sítích, avšak dle dostupných údajů z trhu jej Úřad v současné době v ČR nespátřuje. Úřad bude tento trh</p>

¹ [Vysvětlující memorandum týkající se doporučení Komise o příslušných trzích produktů a služeb v odvětví elektronických komunikací náchylných k regulaci ex ante v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro síť a služby elektronických komunikací \(SWD\(2014\) 298\)](#)

² [Návrh dokumentu BEREC Report on OTT services](#) z veřejné konzultace

Čl., odst., písm., bod, řádek	Původní text návrhu	Připomínkový subjekt (č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
				nadále monitorovat a jeho vývoj průběžně vyhodnocovat. V případě, že by došlo k zásadní změně směřování vývoje služeb na tomto trhu, je Úřad oprávněn zahájit novou analýzu před uplynutím stanoveného časového vymezení trhu.
Kapitola 2.1 Věcné vymezení Bod b)		T-Mobile Czech Republic a.s. (6)	<p>V rámci této části Návrhu by mělo být, jak už z názvu této podkapitoly vyplývá, zhodnocení OTT služeb jako případného substitutu na zkoumaném relevantním trhu. Úřad se zabývá především službami volání prostřednictvím IP protokolu, a to z pohledu možnosti uskutečňovat a přijímat telefonní hovory směřované dle číslovacího plánu, případně volání na čísla tísňového volání. Prostřednictvím OTT služeb lze bezpochyby oba typy volání zajistit. Uskutečňování a přijímání telefonních hovorů směřovaných dle číslovacího plánu poskytovatelé OTT služeb již několik let nabízejí a tísňová volání by šlo vyřešit různými technickými řešeními např. v podobě speciální webové aplikace, která bude schopna předávat i lokalizační údaje.</p> <p>Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“) se domnívá, že by bylo vhodné posoudit OTT služby a jejich dopad na situaci na zkoumaném trhu také z pohledu uživatelů. Tyto jsou již v současné době mnohdy považovány za vzájemně zastupitelné s klasickými telekomunikačními službami. Uživatelé neřeší, přes jakou službu se s druhým uživatelem spojí. V dnešní době již uživatel nevolá telefonní číslo, ale konkrétního člověka, který může být v rámci OTT aplikací identifikován i jiným způsobem než pouze telefonním číslem. OTT aplikace jsou propojeny s uloženými kontakty, v adresáři chytrého telefonu se tak uživatelům nabízí různé možnosti spojení s dotyčnou osobou.</p> <p>S rostoucím počtem uživatelů vlastních chytrých telefonů („smartphone“), který se nyní pohybuje mezi 35 až 50 % všech uživatelů v rámci jednotlivých sítí a nadále poroste, se bude používání OTT služeb stále zvyšovat. Také počet uživatelů používajících na svých telefonech internet, který je nezbytným předpokladem pro možnost využívání OTT služeb, se v naší síti pohybuje nad 45 % celkového počtu SIM karet. Jedná se s velkou pravděpodobností o stejné uživatele, kteří vlastní chytrý</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Viz vypořádání připomínky č. 5.</p> <p>Nadto Úřad uvádí, že připouští existenci takového technického řešení, které by umožnilo realizovat bezplatná tísňová volání a lokalizaci volajících, nemá však v současné době za to, že by aktuálně nabízené OTT aplikace tyto funkcionality běžně nabízely. Proto ponechává návrh analýzy v této věci beze změny.</p> <p>Úřad dále v zásadě nerozporuje argumentaci připomínkovacího subjektu k rostoucí penetraci uživatelů chytrými telefony, které, společně s dostupným datovým připojením, zvyšují pravděpodobnost využití OTT aplikací i pro uskutečnění hlasových volání. V této souvislosti však má Úřad za to, že doposud na trhu jako celku nedošlo k výraznější změně v chování uživatelů a substituci k OTT službám, neboť uživatelé ve stále rostoucí míře využívají klasická hlasová volání (viz Graf č. 3 v konzultovaném návrhu analýzy).</p>

Čl., odst., písm., bod, řádek	Původní text návrhu	Připomínkový subjekt (č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
			<p>telefon. OTT služby lze tedy z pohledu uživatelů využívat mnohem snadněji.</p> <p>Společnost T-Mobile navrhuje, aby Úřad provedl detailní analýzu využívání OTT služeb a jejich dopadů do tržní situace, a její výsledky zohlednil v rámci věcného vymezení tohoto trhu.</p> <p>Dle společnosti T-Mobile je také nutné odpovědět na otázku, zda koncept „Single Network Dominance“, na němž vymezení relevantních trhů č. 1 a 2 stojí, je ve světle rostoucí využitelnosti OTT služeb obhájitelný.</p>	
<p>Kapitola 2.1 Věcné vymezení ř. 801 a následující</p>		<p>Vodafone Czech Republic a.s. (7)</p>	<p>Chybějící varianty zastupitelnosti.</p> <p>Společnost Vodafone Czech Republic a.s. (dále jen „Vodafone“) je názoru, že by měly být hodnoceny další varianty zastupitelnosti, které přicházejí v úvahu z pohledu chování koncového uživatele a nepochybně jsou koncovými uživateli využívány. Kromě variant uvedených v návrhu ART 2 jsou regulačními úřady v EU posuzovány varianty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnost zpětného volání - ukončení volání v pevné síti - nahrazení off-net volání (u kterého se promítá terminační cena) on-net voláním - instant messaging (společně se službou SMS) <p>Máme za to, že by uvedené možnosti substitutů z pohledu koncových uživatelů měly být v rámci návrhu ART 2 rovněž posouzeny.</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Úřad považuje pro účely vymezení trhu za mobilní veřejně dostupnou telefonní službu takovou službu, která je poskytována za pohybu, bez přerušení komunikace (umožňující tzv. handover mezi jednotlivými základnovými stanicemi dané veřejné mobilní telefonní sítě). U těchto služeb Úřad posuzoval v rámci kapitoly 2.1 Věcné vymezení vliv možných substitutů, které považoval za nejdůležitější. K připomínce společnosti Vodafone ohledně posuzování dalších potenciálních substitutů Úřad uvádí následující.</p> <p>Úřad možnost zpětného volání v rámci věcného vymezení trhu neposuzoval, a to zejména z důvodu omezené substituce se službou ukončení volání v mobilních sítích. Zpětné volání představuje situaci, kdy volaný úmyslně nepřijme příchozí hovor od volajícího a iniciuje hovor v opačném směru. Tato metoda však požaduje určitou vzájemnou koordinaci mezi těmito volajícími stranami, která však předpokládá předchozí vzájemnou dohodu, která je možná zejména v případě blízkých přátel či příbuzných, ale je o to méně pravděpodobná mezi ostatními volajícími. Nadto je nutno podotknout, že volaný, který uskutečňuje zpětné volání, bude jistě hradit cenu za uskutečnění hovoru, a je zde tedy nutný předpoklad, že je ochoten tyto náklady vynaložit. Tato skutečnost se tak dá opět předpokládat jen u blízkých přátel či příbuzných. Úřad je tak názoru, že tento způsob volání nevytváří významné omezení pro mobilní veřejně dostupnou telefonní službu a nevytváří tak významné omezení na výši terminačních cen.</p>

Čl., odst., písm., bod, řádek	Původní text návrhu	Připomínkový subjekt (č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
				<p>Dle názoru Úřadu je sice substituce ukončení volání v mobilních sítích ukončením volání v pevných sítích teoreticky možná, avšak nelze ji zdaleka považovat za dostatečně silnou pro zahrnutí tohoto druhu volání do vymezení trhu. I přes to, že v určitých případech lze ukončení volání v mobilních sítích nahradit voláním ukončeným v pevných sítích, Úřad nepovažuje ukončení volání v pevném místě za substitut k ukončení volání v jednotlivých mobilních sítích a nezahrnuje jej tak do věcného vymezení relevantního trhu.</p> <p>Co se týče substituce off-net volání on-net voláním, je jejím předpokladem skutečnost, že volající vlastní více SIM karet (poptává více mobilních veřejně dostupných telefonních služeb) a navíc umístěných (poskytovaných) v síti různých operátorů. V ČR sice celkový počet SIM karet přesahuje celkový počet obyvatel, avšak nelze předpokládat, že značná část volajících vlastní více SIM karet (mobilních telefonů či mobilní telefony podporující více SIM karet) a navíc je pravidelně používá právě se záměrem vyhnout se potenciálně vyšším terminačním cenám. Z dostupných dat Úřadu navíc vyplývá skutečnost, že na trhu dochází k absolutnímu růstu jak volání ve vlastní síti, tak volání z jiných mobilních sítí. Úřad je tak názoru, že substituce off-net volání on-net voláním nevytváří významné omezení na ceny off-net volání.</p> <p>Co se týče posuzování substituce ukončení volání v mobilních sítích službami ukončení SMS zpráv v těchto sítích, posuzoval Úřad nahraditelnost těchto služeb v rámci kapitoly 2.1 Věcné vymezení v podkapitole a). V rámci tohoto posuzování Úřad dostatečně odůvodnil skutečnosti, které jej vedly k nezařazení ukončení SMS zpráv v jednotlivých veřejných mobilních sítích do věcného vymezení relevantního trhu. Vzhledem k nezařazení služeb ukončení SMS zpráv v mobilních sítích do vymezení trhu se Úřad dále nevěnoval možnosti substituce OTT službami v podobě instant messagingu, pro jejichž zahrnutí by volil stejné argumenty, na základě jakých se rozhodl nezahrnout do vymezení trhu služby ukončení SMS zpráv. Tím, že instant messaging nahrazuje služby SMS, které Úřad dle výše</p>

Čl., odst., písm., bod, řádek	Původní text návrhu	Připomínkový subjekt (č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
				vedeného nezahrnul do vymezení relevantního trhu, nepatří ani instant messaging do relevantního trhu.
Kapitola 2.1 Věcné vymezení ř. 801 a následující		Vodafone Czech Republic a.s. (8)	<p>Nedostatečný rozsah podkladů</p> <p>Společnost Vodafone je dále přesvědčena, že úhel hodnocení substitutů by se měl více posunout směrem k reálným možnostem koncových zařízení, která zákazníci, resp. koncoví uživatelé, využívají pro relevantní služby. Pokud se týká zejména tzv. chytrých telefonů (smartphone), jejich možnosti, zejména dostupnost a jednoduchost použití alternativních cest pro hlasovou komunikaci, jsou na stále vyšší úrovni. Tento technologický vývoj by měl být dle našeho přesvědčení ve zvýšené pozornosti ČTÚ. Dle zveřejněných údajů byl ke konci loňského roku v ČR podíl uživatelů se smartphonem 59 % na celkovém počtu uživatelů mobilních zařízení. Jedná se tak o zvýšení o 18 procentních bodů oproti stavu z poloviny roku 2013, kdy podíl smartphonů byl 41 %.</p> <p>Společnost Vodafone je přesvědčena, že význam zejména hlasových služeb poskytovaných prostřednictvím aplikací využívajících datové služby (tzv. „over the top“ – OTT; služby je možné souhrnně označit jako „VoIP“) má u koncových uživatelů i v České republice vzrůstající tendenci a vnímání jako alternativy k využití běžné hlasové (mobilní) služby účtované mobilními operátory je silné. ČTÚ provádí na str. 23 určité zhodnocení OTT služeb, avšak dle našeho názoru ne zcela dostatečně, když nejsou uvedeny a zhodnoceny všechny relevantní skutečnosti a okolnosti.</p> <p>Společnost Vodafone je dále přesvědčena, že od poslední analýzy trhu terminace v mobilních sítích došlo k takovému vývoji v poskytování mobilních datových služeb, že služby OTT lze využívat mnohem lépe a častěji a stávají se tak běžnou alternativou pro koncové uživatele vůči tradičním hlasovým mobilním službám. Pokud jde o kvalitu mobilních datových služeb, v květnu 2013 nebyly dostupné sítě LTE a pro OTT služby byly reálně využitelné služby 3G. Např. dle údajů serveru dsl.cz byly rychlosti mobilních služeb v průměru na</p>	Neakceptováno Viz vypořádání připomínek č. 5 a 6.

Čl., odst., písm., bod, řádek	Původní text návrhu	Připomínkový subjekt (č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
			<p>úrovni cca 3 Mbit/s. Podle údajů z analýzy trhu mobilní terminace pak bylo pokrytí sítěmi UMTS koncem r. 2012 dostupné nejvýše pro 85% obyvatel. Naproti tomu aktuálně jsou uživatelům dostupné jak síť UMTS, tak zejména síť LTE, přičemž průměrné rychlosti za září 2015 jsou dle údajů serveru ds1.cz pro síť LTE vyšší než 26 Mbit/s a pro UMTS vyšší než 7,5 Mbit/s. Pokrytí mobilními službami LTE a UMTS je dle údajů ČTÚ na úrovni 95 % populace, síť LTE z toho pokrývájí aktuálně 80% obyvatel⁷ a nacházejí se ve fázi intenzivní výstavby, přičemž např. v síti Vodafone dochází i k významnému rozsahu budování LTE sítí s rychlostmi až 200 Mbit/s v pásmech 1800 MHz a 2100 MHz. Pokud ČTÚ tedy hodnotí substitut v podobě OTT služeb negativně zejména na základě kvalitativního pohledu, domníváme se, že s ohledem na rozvoj kvality mobilních sítí by měl být tento argument přehodnocen.</p> <p>Společnost Vodafone má za to, že údaje o objemech využívání OTT hlasových služeb koncovými uživateli v rámci České republiky a porovnání s objemy provozu v mobilních sítích by měly být v rámci návrhu ART 2 uvedeny a zhodnoceny.</p>	